

Дистанційне навчання з географії.

Практична робота 4.

Тема: Аналіз статево-вікових пірамід Японії, Китаю та Індії з метою оцінюванн працересурсного потенціалу країн

Мета роботи: поглиблювати знання про трудові ресурси і працересурсний потенціал країн світу, розвивати вміння аналізувати статево-вікові піраміди, оцінювати працересурсний потенціал країн на прикладі Японії, Китаю та Індії.

Обладнання: підручник, статево-вікові піраміди населення Японії, Китаю та Індії, додаткові джерела інформації.

Теоретичні відомості

Працересурсний потенціал — сукупність демографічних, соціальних і духовних характеристик та якостей працездатного населення, які втілені або можуть бути втілені в межах і за допомогою існуючої в суспільстві системи відносин щодо участі в процесі праці й суспільній діяльності. Може розглядатись як форма втілення людського чинника виробництва.

Статево-вікові піраміди — поєднання стовпчикових діаграм, які відображають у відсотках співвідношення кількості чоловіків і жінок різного віку. Діаграми розташовуються в порядку збільшення віку, ліворуч від осі графіка — кількість чоловіків, праворуч — жінок. Як правило, зі збільшенням віку стовпчики діаграми стають коротшими.

У світі спостерігається зміна показників народжуваності, смертності, природного приросту, а також пов'язаного з ними вікового складу населення — тобто відбувається демографічний перехід.

Усього в історії людства виділено **чотири фази** демографічного переходу:

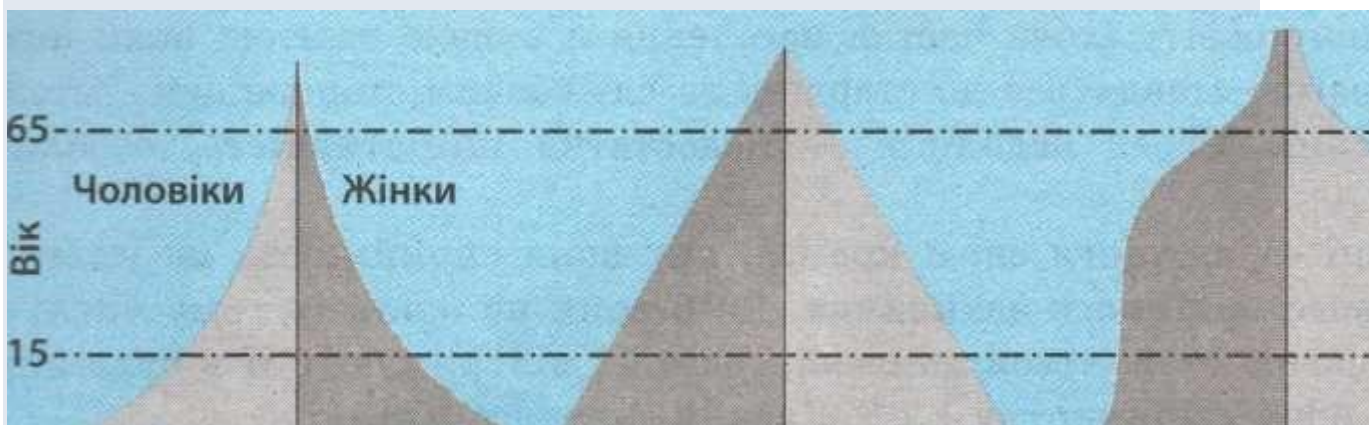
- I — високі коефіцієнти народжуваності та смертності, низький коефіцієнт природного приросту, значна частина населення молодшої вікової групи, дуже мала — старшої;
- II. — різке зниження коефіцієнта смертності за високого коефіцієнта народжуваності, що призведе до швидкого зростання кількості населення (демографічний вибух), значна частина населення молодшої вікової групи, мала — старшої;
- III. — повільне падіння коефіцієнта смертності та швидке — народжуваності; зменшення коефіцієнта природного приросту,

- зменшення частки населення молодшої вікової групи, поступове збільшення частки населення старшої вікової групи;
- IV. — зближення величин коефіцієнтів народжуваності та смертності; дуже повільне зростання кількості населення або навіть його скорочення, подальше зменшення частки населення молодшої вікової групи та збільшення кількості населення старшої вікової групи.

Сьогодні на стадії демографічного вибуху перебувають майже всі країни Африки та частина країн Азії і Латинської Америки.

У країнах Європи, а також США, Канаді та Японії зараз спостерігається четверта фаза демографічного переходу, що характеризується демографічною кризою (процесом дуже повільного зростання кількості населення або його скорочення). У першу чергу це пов'язано з низькою народжуваністю.

Кожній із фаз демографічного переходу відповідає певний вид статевовікової піраміди.

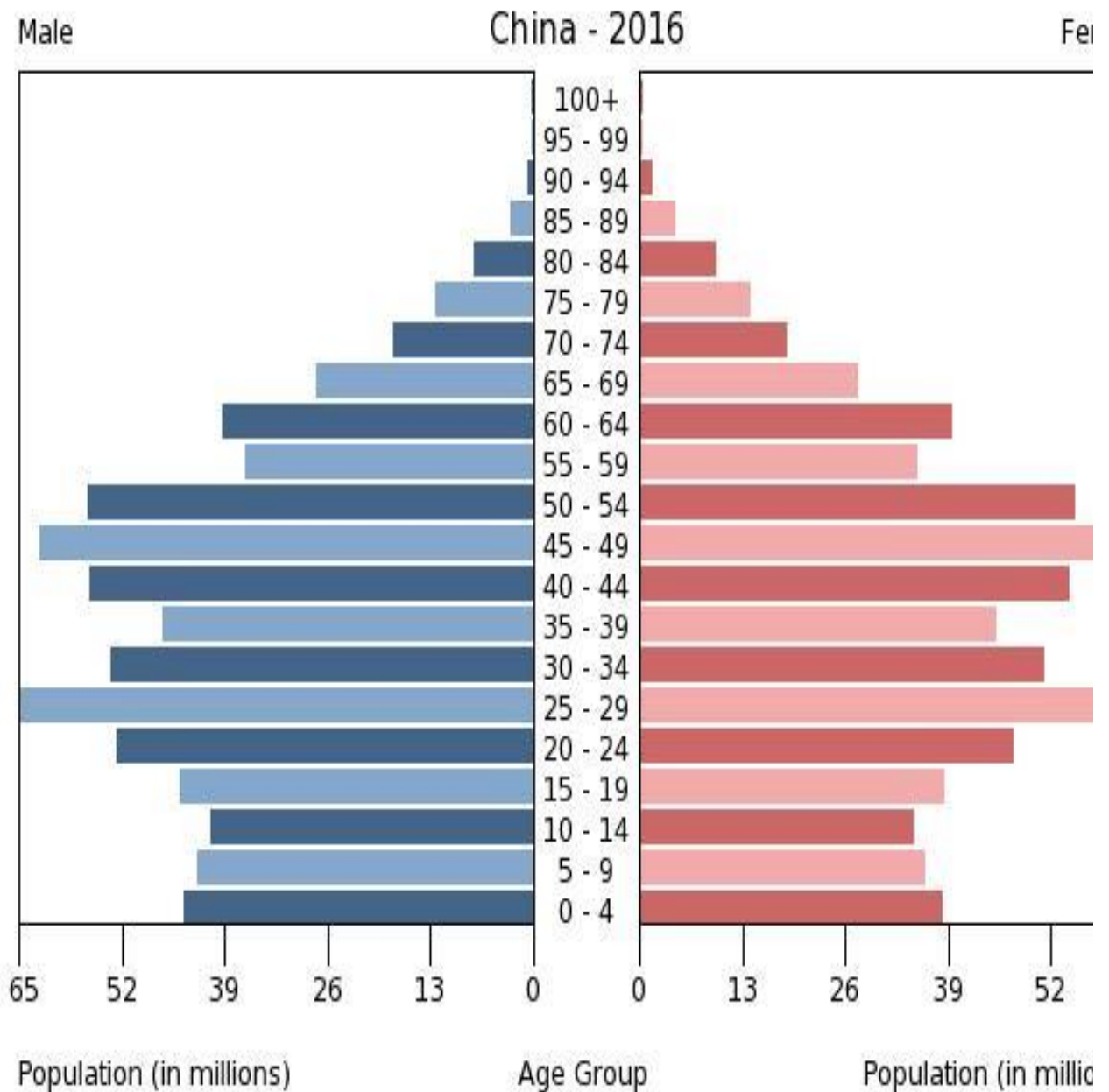
Завдання

1. Поясніть, яку інформацію можна одержати за допомогою статевовікових пірамід (3 бали).
2. Проаналізуйте статевовікові піраміди Японії та Індії з метою оцінювання працересурсного потенціалу цих країн. Доповніть кількісні дані якісними характеристиками трудових ресурсів за зразком (5 балів)

Чоловіки

Китай, 2016 р.

Жінки

Населення (у млн осіб) Вікова група Населення (у млн осіб)

Зразок

Статеві-вікова піраміда населення Китаю має як риси, притаманні більшості країн світу, так і власні. До перших, зокрема, належить перевищення кількості хлопчиків при народженні, а також у молодшій віковій групі. Водночас у старшій віковій групі, як і в більшості країн, навпаки, жінок більше, ніж чоловіків.

Демографічна політика Китаю обумовила різке зменшенню частки населення віком до 25 років, що відображується у статеві-віковій піраміді. У свою чергу це обумовило збільшення частки середньої та старшої груп (у цілому це збігається із загальносвітовими тенденціями). Особливо це стосується середньої вікової групи (у країні налічується 980

млн осіб віком від 15 до 65 років), яка складає основу працересурсного потенціалу країни. Сприятливою є і вікова структура — понад 60% віком 15—54 роки (дані про кількість середньої вікової групи можна отримати з Книги фактів ЦРУ в розділі «Віковий склад населення» — див. рубрику «Використовуємо можливості мережі Інтернет»). Таким чином, Китай має найбільшу кількість трудових ресурсів у світі, до того ж зі сприятливою віковою структурою.

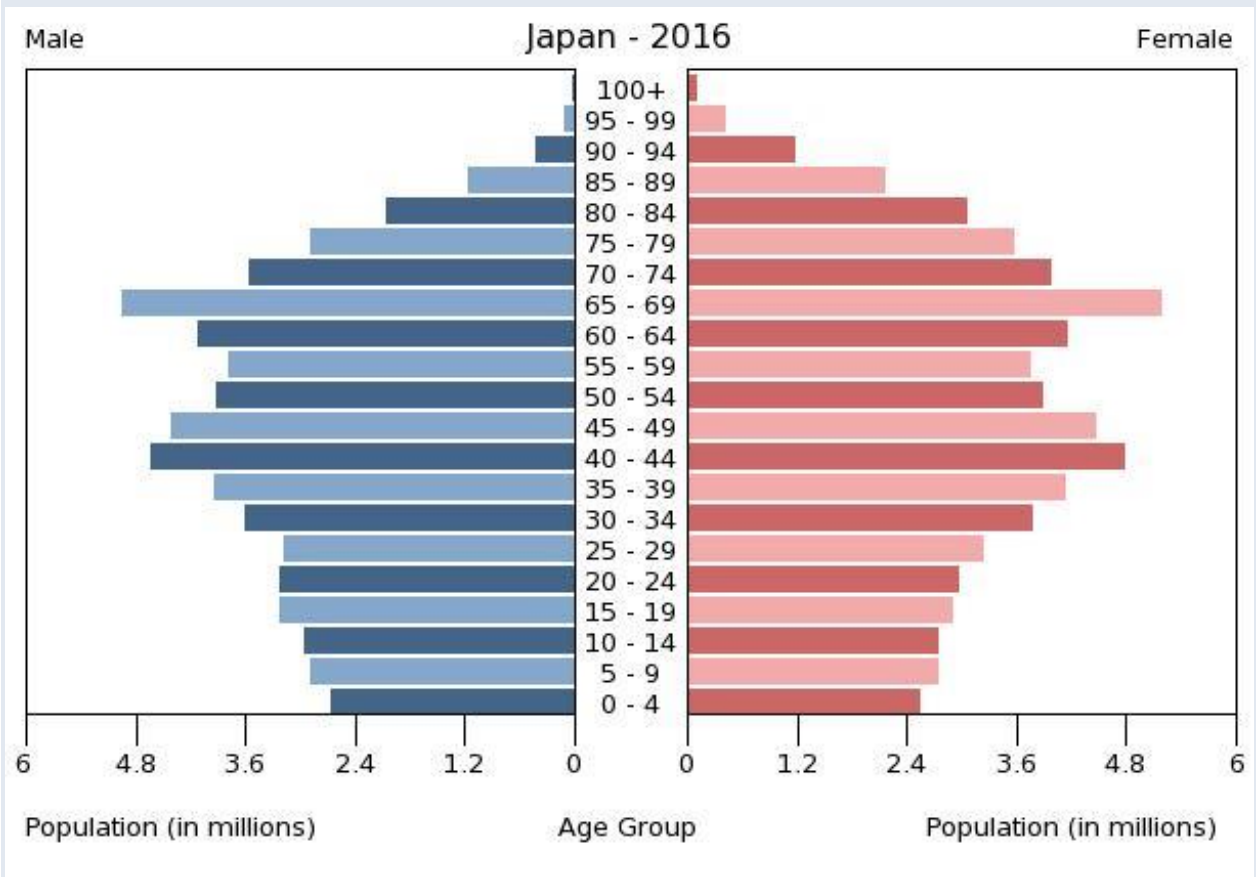
Не менше значення мають якісні характеристики трудових ресурсів Китаю. Основи менталітету місцевих жителів формувалися століттями, на розвиток таких рис як колективізм, наполегливість, згуртованість, старанність, терпіння вплинули зовнішні чинники, що визначалися природними умовами, особливостями побуту і трудової діяльності китайців. Ці риси формувалися в спільній праці на невеликих земельних ділянках у постійній боротьбі з різними природними лихами.

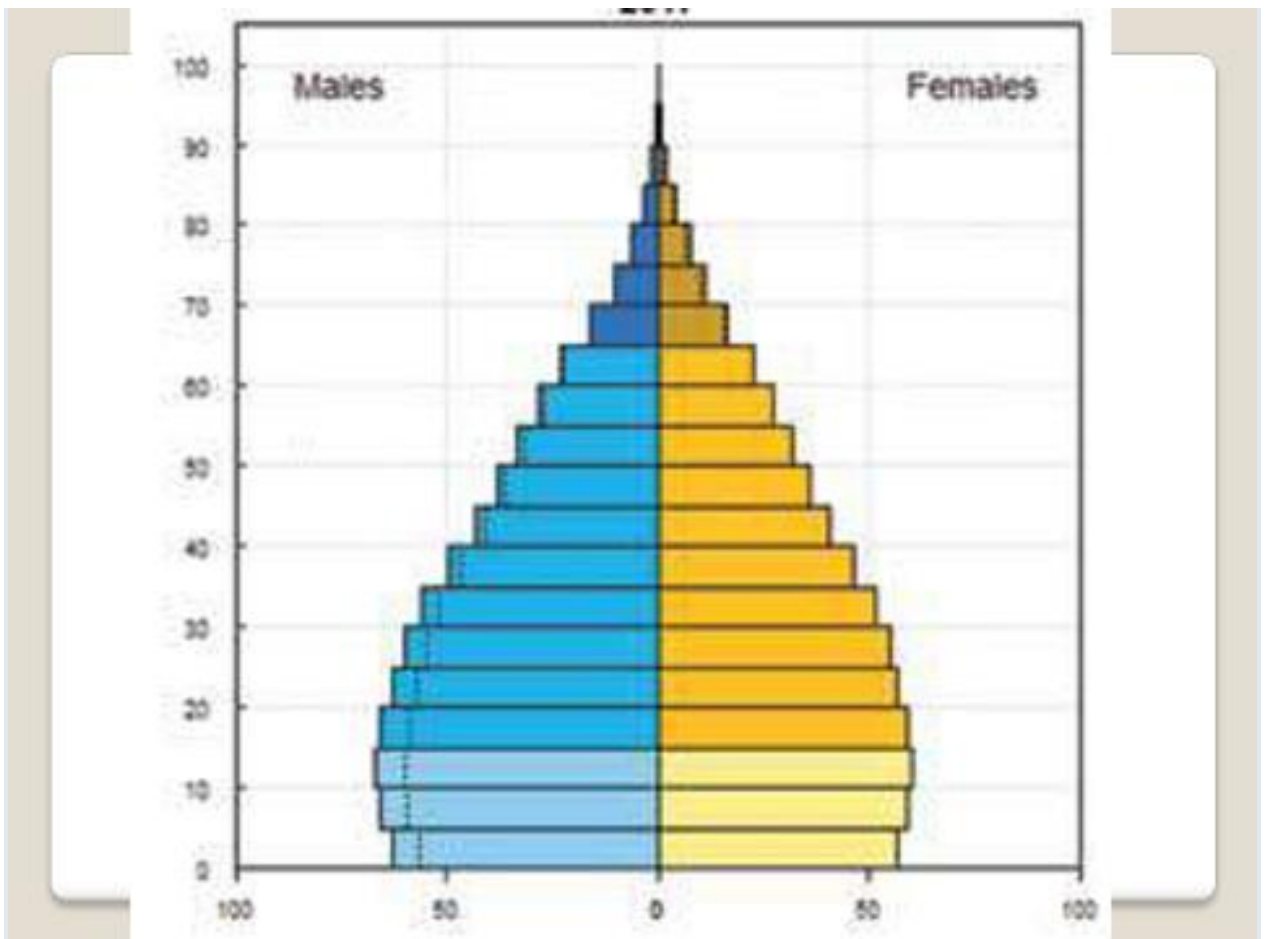
Китайці також відомі своєю працьовитістю, дисциплінованістю, практичністю, посидючістю. Вони прагнуть здобути якісну освіту (хоча частка населення з вищою освітою поки недостатня). Китайці з великою повагою ставляться до старших за службовим становищем, ретельно виконуючи всі їхні доручення. Серед недоліків — недостатня ініціативність, особливо в нестандартних ситуаціях.

Важливо й те, що китайці — патріоти своєї країни, яку вони сприймають як історичну спільність і бачать у ній свого надійного захисника. Де б вони не жили (у тому числі за межами країни), китайці з повагою ставляться до своєї країни і підтримують її в будь-яких ситуаціях. Служіння Китаю і його керівництву є обов'язком кожного китайця.

Таким чином, Китай має найбільший у світі за кількістю працересурсний потенціал з дуже високими якісними характеристиками і тенденцією до зростання професійно-освітнього рівня.

Чоловіки Японія 2016 Жінки

Статеві вікова піраміда Індії 2017 рік

Висновок. Укажіть головні особливості працересурсного потенціалу Японії, Китаю та Індії (4 бали).

Відповіді пишіть в зошиті і надсилайте ТІЛЬКИ на мою електронну адресу eva9af@ukr.net

-
-
-
-

-
-